

Aqeedah, dess betydelse och vikt

Dr. Abdul Aziz Al-Qari

"Aqeedah (frågor om tro)...Först...Om de bara visste"

Utgiven av Dar Makkah

Inledning:

En berättelse uppger,

Ni går till ett av bokens folk. Låt det första ni kallar dem till vara dyrkan av Allah. Om de erkänner Allah, så säg till dem att Allah har ålagt dem fem böner under dagen och natten.

[Al-Bukhari, Muslim]

Denna hadith är tydlig. Den kräver inte mycket förklaring. Profeten (fred vare över honom) tillämpade denna metod i sin praktiska kallelse till islam. Han stannade i Makkah i tretton år för att lära människorna iman och för att utbilda sina kompanjoner i detta ämne och för att rätta till människornas tro. Det var enligt denna modell kompanjonerna fostrades.

Jundub Ibn Abdullah al-Bajaly sa, "Vi lärde oss iman (tro) och sedan lärde vi oss koranen och det stärkte vår iman".

Abdullah ibn Umar sa, "Vi levde under ett ögonblick i tiden då en av oss först mottog tron innan han mottog koranen och när surorna uppenbarades fick vi veta vad de tillät och vad de förhindrade och vad de förbjöd och vad de påbjöd och hur man skulle förhålla sig till dem. Men jag har sett många man som fått koranen innan iman och han läser från bokens inledning till dess slut och han vet inte vad den beordrar och vad den förbjuder och hur man ska förhålla sig till den. Han är som någon som bara kastar ut dadlar [d.v.s. han har ingen nytta av dess reciterande]".

På detta sätt fostrade profeten (fred vare över honom) sina kompanjoner; först iman och sedan koranen. Det är som Imam Abu Hanifa påpekade; förståelse av religionen först (d.v.s. tauheed) och sedan förståelse av läran (d.v.s. shariah).

Tron måste rättas till först, sedan följer alla andra sidor av religionen.

...Och Imam Ash-Shafi'i sa, "Att en tjänare möter Allah med alla synder utom shirk är bättre än att möta Honom med någon av de påhittade troslärorna".

...Al-Aqeeda härstammar språkligt från termen aqada. På arabiska säger man, "aqada repet" när repet knyts fast ordentligt. Och "aqada försäljningen" eller "han säkerställde försäljningen" när personen bekräftar och gör upp en försäljning eller en överenskommelse. Och Allah säger i koranen,

"...och dem som ni har bundit er vid med ed."

[Al-Nisa 33]

Och Allah säger också,

”...men Han ställer er till svars för allvarligt menade eder.”

[Al-Maida 89]

vilket betyder bedyrade och vidhållna eder, som bevisas i versen,

”...och bryt inte [era] eder efter att ha bekräftat dem...”

[An-Nahl 91]

Om någon säger, ”aqadtu någonting” så betyder det att hans hjärta är säkert på det.

Därför är al-aaqeeda eller al-itiqad enligt islams lärda den fasta bekännelsen som ens hjärta är säkert på utan något vacklande eller tvivel. Det utesluter alla antaganden, tvivel och misstankar.

Imam Abu Hanifa kallade detta stora ämne al-Fiqh al-Akbar (”den större förståelsen”) och förståelsen av religionen. Han kallade läran om lagen (shariah) för förståelsen av läran. Många av islams lärda använder ordet tauheed för alla saker som en människa måste tro på. Detta för att det viktigaste av dessa saker är den grundläggande tauheed som ryms i frasen ”det finns ingen värd att dyrka förutom Allah”.

Enligt dem kan tauheed delas upp i två kategorier; tauheed om uppfattningsförmåga och bekräftande, och tauheed om avsikt och gärningar.

Tauheed om uppfattningsförmåga och bekräftande är tauheed om Skaparens enhet och tauheed om Hans namn och egenskaper [d.v.s. Han är unik då Han är den ende Skaparen och den ende med Hans egenskaper och namn]. Tauheed om avsikt och gärningar är tauheed om herravälde eller att ingen skall dyrkas förutom Allah [d.v.s. Han är den ende som är värd att dyrkas].

De skolastiska teologerna (kalaamiyoon) – och vad kan få dig att förstå vilka de skolastiska teologerna är – kallar detta stora ämne ”roten till religionen” och de kallar lagen ”religionens grenar”. Detta är deras terminologi. Vi har också en oenighet med dem om detta men det här är inte rätt plats att diskutera det. Alla ger dem det ett namn eller adjektiv i enlighet med deras behov.

Men vilket namn ger koranen detta ämne?

Koranen ger detta allvarliga ämne namnet iman. Allah säger i koranen,

”Så har Vi också låtit dig [Muhammad, efter de tidigare profeterna] få del av helig ingivelse. [Förr] visste du inte vad uppenbarelse betydde och inte heller vad [sann] tro innebar. Men Vi har gett dig [detta budskap] som ett ljus med vilket du skall leda dem Vi vill av Våra tjänare”
[Al-Shura 52]

De allmänna begreppen som en troendes hjärta måste vara bestämt på är trons ”pelare”. Men man kallas inte troende bara för att man känner till och förstår dessa pelare utan man måste också komma till den nivån där man underkastar sig och genomför det som beskrivits som islam i hadithen om Gabriel.

På detta sätt infogas islam i iman.

Om iman bara var att veta fakta i hjärtat, så skulle dess kompanjon vara som Satan och Faraos [Not:

Satan var den mest kunniga om sin Herre men han fördärvades av sin stolthet och avund. Och Farao, även om han påstod att han var herren, visste att Allah är Herren och att ingen har rätt att dyrkas förutom Han. Allah säger,

”[Moses] svarade: ”Du vet redan att ingen annan än himlarnas och jordens Herre har sänt dessa [tecken] för att låta [alla] se sanningen...”

[al-Isra 102]

Trots att de visste sanningen så genomförde de den inte i praktiken genom att ägna sin dyrkan till Allah ensam].

I hadithen om Gabriel förklarade profeten (fred vare över honom) pelarna i tron som varje människa måste tro på. När han tillfrågades ”Vad är iman?”, svarade han, ”Att tro på Allah och Hans änglar och Hans böcker och Hans budbärare och den sista dagen och förutbestämmelsen om gott och ont”.

Det är ett måste för varje människa att känna till dessa pelare och att lära sig dem med en riktig förståelse och att tro på dem på det sätt som de gudfruktiga förfäderna förstod och trodde på dem, på samma sätt som profetens (fred vare över honom) kompanjoner trodde och förstod dem, såväl som deras efterföljare och de som följde i deras spår. Detta inkluderar de fyra imamerna, Sufyan Al-Thauri, Sufyan ibn Uyaina, Abdullah ibn al-Mubarak och andra som dem, såväl som Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, Muslim ibn Al-Hajjaj, Shaikh al-Islam ibn Taymiya och al-Hafedh ibn al-Qayyim. Och liknande lärda som följde samma sätt att förstå och tro på dessa pelare.

Detta är den första skyldigheten för den ansvarstagande människan.. Det finns inga meningsskiljaktigheter i denna fråga bland lärda vars åsikter är värda att följa.

Imam Abu Hanifa sa, ”Att förstå tron är bättre än att förstå läran”. Det han menade med tro var tauheed och det han menade med lära var shariah. Han satte förståelsen av tauheed före förståelsen av shariah.

Och Shaikh al-Islam al-Haruwi al-Ansari (d. 481 AH) konstaterade i början av sin bok Itiqad ahl al-Sunnah; ”Den första skyldigheten för slaven är kunskapen om Allah. Detta bevisas i hadithen om Muadh, när profeten (fred vare över honom) sa till honom, ”Du skall komma till ett av bokens folk. Det första du skall kalla dem till är dyrkan till Allah. Om de får kunskap om Allah, så säg till dem att Allah ålägger dem fem böner under dagen och natten...”

Från denna utgångspunkt utgick de stora lärda inom islam. Betänk till exempel vad Imam Muhammad ibn Ismail al-Bukhari gjorde i sin bok al-Jami al-Sahih som är den mest tillförlitliga boken efter Allahs bok, det kan man se genom hans detaljerade kunskap och förståelse av denna religion. Denna stora imam började sin bok med ”Uppenbarelsens början” och sedan följde han det med kapitel om tro, följt av kapitlen om kunskap. Som om han menar, må Allah vara honom nådig, att poängtera att den första skyldigheten för en människa är tro eller iman och att sättet att uppnå tro är genom kunskap. Och källan till tro och kunskap är uppenbarelsen. Så han började med att visa hur uppenbarelsen kom till och hurdan den var. Sedan följde han upp detta med att nämna tro och kunskap. Detta arrangemang är ingen slump, på detta sätt framhåller han några viktiga saker.

Detta är kontentan av vad vi vill omnämna och som vi vill höja våra röster om. Ämnet aqeeda är det första vi lägger vikt vid. Tro och kunskap är medlen att uppnå det med. Och källan till kunskap och tro är koranen och sunnah.